

SLOVENSKI NAROD

Lahaja vsak dan popoldne, izvzemati ne dejate in praznike. — Inserati do 30 petit vrat à Din 2.-, do 100 vrat à Din 2.50, od 100 do 300 vrat à Din 3.-, večji inserati petit vrat à Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 6. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NOVI PRORAČUN NAŠE BANOVINE

Danes dopoldne se je pričelo redno zasedanje banskega sveta dravške banovine — Banov ekspoze o delu v preteklem letu in o novem proračunu

Ljubljana, 5. februarja.
Davi ob 10. je pričel zasedati banski svet, ki so se ga udeležili domači vsi člani. V uvodu je delovalo svetnik g. dr. Šenekovič predčital odredbo o sklicanju banskega sveta, nato pa imenovanju notarja Antona Zevnika iz Kamnika in industrijske Josipe Javornika iz Zaline za člana banskega sveta ter dopis banskega svetnika Josipa Pfeifferja iz Krškega, ki je podal ostavko z motivacijo, da je po razdelitvi krške občine ostalo samo mesto Krško. Ko so bili prečitani še manj važni dopisi, je najstarejši član banskega sveta g. Gajšek predložil udejnostno brzjavko Nj. Vel. kralju, ki so jo zborovalci sprejeli stope z vzklikom »Živio«, zatem so bile pa sprejeti tudi pozdravne brzjavke predsedniku vladе Uzunoviću, ministru za notranje posle Laziju in ministru finanč. dr. Gjorgjeviću.

Banov ekspoze

Po sprejemu brzjavk je podal ban g. dr. Drago Marušič dalji ekspoze:

Po pozdravu članov banskega sveta je g. ban predvsem poudarjal, da se gospodarski in zlasti denarni prilike se niso zboljšale, nato je pa omenil plavljeno katastrofo, češ da je z vsestransko pomočjo glavna škoda popravljena. Lani ustanovljeni bednostni fond bo treba v zmanjšani obliki obdržati in izvesti naredbo o podprtjanju brezposelnih in pobiranju delamrznosti. Izvedena je bila komasacija občin in treba bo razmišljati o ustanovitvi banovinskega fonda za izravnjanje bremen posameznih občin. Zadovoljstvom se je ban spominjal izida volitev in sokoškega zleta, nato je pa glede proračuna podčrtal, da bo razvidno pri detajnem obravnavanju, tako da predstavlja predlog proračuna le minimalen program, ki ga bo po vsej verjetnosti moči izvršiti v okviru predlaganih dohodkov. Proračunani izdatki se nanašajo na najnajvečje potrebe pri poenih panogah, ki spadajo v delokrog banovine. Vendar pa se bo tudi s temi, pičko odmerjenimi sredstvi skušalo dosegici maksimalni učinek za ublažitev gospodarske krize in treba bo razmišljati o ustanovitvi banovinskega fonda za izravnjanje najširših slojev prebivalstva.

Iz predloga proračuna so morala izpasti seveda tudi vse večje investicije, ki se ne bodo mogle realizirati, preden se ne izpremeni razmere na denarnem trgu. Da se pa vendar omogoči postopna izvršitev nekaj najnajvečjih investicijskih del, so stavljeni v proračun primerni zneski kot letni obroki (regulacija Savinje), odnosno kot dotacija za razdobljeni fond, da se vsaj tekom let nabere vsota, potrebna za to delo (prispevki fond za III. državno realno gimnazijo v Ljubljani).

Ker je članom banovinskega sveta dan na razpolago ves potreben material za studij proračuna, se hočem v naslednjem omeniti le na to, da poudarim glavne momente in misli, ki so nas vodile pri sestavljanju tega proračuna.

Klub temu, da so potrebe banovine znatno večje, znašajo izdatki predloženega proračuna le Din 90.962.500.— in ravno toliko dohodkov ter so napram doseganju proračunu povečani za Din 3.406.651, t. j. za okroglo 4%. Priporočeni je treba, da je od celotne proračunske vsote izdatkov določeno za odpadilo obveznosti iz prejšnjih let le Din 2.000.000.—, tako da odpade za tekoče potrebščine 88.962.500 Din, torej za 5.3% več, kot v tekočem proračunu, kjer je od odobrenih izdatkov določeno za obveznosti iz prejšnjih let Din 3.117.603. Obveznosti iz prejšnjih let so se napram lanskemu letu znatno skrčile, ker se mi je s požrtvovanjem sodelovanjem sreskih cestnih odborov v glavnem posredilo, da sreski cestni odbori koncem tekočega proračunskega leta ne bodo izkazovali večjih vstop neplačanih računov. Priznati moram pa, da je s tem trpeča deloma intenzivnost cestno-gradbenih služb, pričakovana do konca leta.

Vsota Din 2.000.000, določena v predloženem proračunu za plačilo obveznosti iz prejšnjih let, je namenjena predvsem za plačilo bolničnih stroškov, ki jih mora banovina plačevati po zakonu o bolnicah javnem zdravstvenem ustavom v banovini in izven banovine za svoje siromašne pripadnike.

Proračuni banovinskih podjetij, zavodov in ustanov izkazujejo 39.792.351 Din izdatkov in 39.973.851 Din dohodkov. Med dohodki je že upoštevana banovinska dotacija v znesku Din 9.792.574, ki je na drugi strani tudi že upoštevana med občinimi izdatki. Lastni dohodki zavodov so predvideni z Din 30.181.277.—. Vsota izdatkov proračunov banovinskih ustanov je napram tekočemu proračunu zmanjšana za Din 2.997.613.—, banovinska dotacija pa za Din 686.487.—. To zmanjšanje je bilo potrebno za razbremnenite občinske proračune, omogočeno pa je bilo, kakov sem poudaril že na lanskem rednem zasedanju banskega sveta, zaradi tega, ker so se črte vse investicije in se je celotno poslovjanje izmerilo na vzdrževanje obstoječega stanje in čim ekonomičneje izrabo razpoložljivih sredstev. Gledate kmetijskih zavodov stojim prejšnjem na stališču, da morajo svoje gospodarstvo urediti po vzgledu privatnih gospodarstev, ki ne prejemajo nobenih dotacij, in da morajo stroški ekonomije, čim je primerno urejena, brez pogojno kriti iz lastnih dohodkov ekonomije in da se morajo iz teh dohodkov ustvariti pologama sredstva za eventualno potrebne gospodarske investicije. To načelo nam ne narekuje samo finančne težkoči banovinskega proračuna, temveč tudi vzgojni inomenci; kajti, naša kmetiška mladina se mora na kmetijskih šolah pridružiti nacionalnega in najbolj ekonomičnega načina kmetovanja.

Umljivo je, da je po sliki razmer diktirano krčenje izdatkov oviralo normalni razvoj poslov in onih kulturnih in gospodarskih panog, katerih pospeševanje je povrjenje banovini. Trpelje je pospeševanje kmetijstva, ki bi moral biti predvsem deležno vsestranske podpore banovine, enomogočena je intenzivna cestno-gradbena služba, enomogočen je razvoj in sedanji časom primeren napredok banovinskih zdravstvenih ustanov itd., skratka, na vseh poljih našega kulturnega in gospodarskega življenja je vse polno potreb zaradi pomanjkanja denarnih sredstev.

Sodec po doseganjih izkustvih pri izvajaju banovinskega proračuna za l. 1933-34 bodo predvideni lastni dohodki približno dosegli preliminirane zneske. Vendar pa moram priznati, da delno zboljšanje dohodkov v tekočem proračunskem letu nikakor še ne predstavlja sigurnega znaka zboljšanja gospodarskih

razmer, ker je to zboljšanje delno posledica strožjega izterjavanja banovinskih dohodkov in učinkovitejšega načina pobiranja ostalih banovinskih dačin.

Razumljivo je, da je bila sestava banovinskega proračuna za leto 1934/35 zelo otežkočena, ker je bilo treba kljub veliki gospodarski stiski zasigurati dohodek za kritje onih minimalnih izdatkov,

pod katero ne moremo več iti, ne da bi oskovali vitalne interese splošnega gospodarskega in kulturnega stanja v naši banovini.

Posebni izdatki za vse banovinske uslužbe,

ki so nameščeni pri kraljevski banski vrti, odnosno pri sreskih načelstvih, so predvideni pri posameznih poglavjih občega proračuna. Vsega skupaj je predvideno 312 mest, torej isto število, kot v tekočem proračunu. Potrebščina znaša Din 6.501.234.— napram Din 6.324.401.— v tekočem proračunu. Povišanje rezultira iz tega, ker se je predvidele 11 pragmatičnih mest več, da se omogoči uslužbenec, ki imajo polno kvalifikacijo in večletno uspešno službo, pragmatično namestitev. Za enako število pa se je znižal stalež honorarnih uslužbencev. Deloma pa je zvišanje osebnih izdatkov posledica napredovanja. Osebne potrebščine znašajo 7 % celotnega občnega proračuna,

Ostali osebni izdatki za nameščence v zavodih in podjetjih, za cestno-vzdrževalno službo, zdravstveno službo v združenih zdravstvenih občinah itd. ne tvorijo strogog upravnega osebne potrebščine, temveč režijske stroške pri izvajanjem stvarnih izdatkov. Vsi ti osebni izdatki znašajo Din 18.356.820 napram 17.700.000 v tekočem proračunu. V tej svoti so zapadeni tudi izdatki za režijo in bolničarsko osebje, v skrbstvenih zdravstvenih zavodih. Tudi tukaj je predvideno le nujno potrebno število uslužbenec.

Gledate izdatkov I. poglavja moram omeniti postavko za kritje amortizacije poslopja za kraljevsko bansko upravo, s čemer bi se dosegle znatne koristi administrativne in ekonomske prirode. Nadalje moram omeniti postavko za pospeševanje elektrifikacije

Din 1.000.000. Sedanja postavka Din 500.000 nikakor ne zadostuje za izvršitev programa, ki je nujen in od katerega pričakujem znatne koristi za gospodarski napredok banovine.

Izdatki oddelka za kmetijstvo

so predvideni z Din 9.706.230, ki so sicer

za Din 1.670.887 večji kot v tekočem proračunu, vendar pa znašajo le 10.7 % celotnega občnega proračuna. Ta sredstva so vsekakor zadostna, vendar pa se z ozirom na nujne potrebščine drugih oddelkov niso mogla zvišati.

V tem poglavju je posvečena posebna pozornost specjalni kmetijski izobrazbi in zadrževalstvu. Nadalje poleg, poleg ostalih panog veliko važnost na živinorejo in s tem zvezano ureditev silosov in gnojščev, v katerih svrhe je v predloženem proračunu predviden kredit v znesku Din 640.000.—, t. j. za Din 340.000.— več, kot v tekočem proračunu. Kraljevska banska uprava bo tudi v bodočem pospeševata razvoj kmetijstva po dolomčenem programu. V tej zvezi opozarjam na akcijo za preskrbo z dobrim semenom in na ustanovitev posebnega banovinskega semenskega fonda.

Proračun izdatkov prosvetnega oddelka znaša Din 6.025.144. — t. j. 6.6 % celotnega proračuna in je napram tekočemu povečan za okroglo Din 1.500.000.—

Z ozirom na visoko razvito središte in razmeroma visoki kulturni nivo v naši banovini, je razumljivo, da mora kraljevska banska uprava posvečati proračunu tega oddelka posebno pažnjo. Poleg pospeševanja sprostev, se mora v bodočem pospeševati razvoj kultурnih in zgodovinskih zavodov in muzejev. Ureditev cest, asanacija vasi, povečana gradbena dejavnost itd. pride v prid predvsem proračunu, občinskega in mestnega.

Proračun izdatkov oddelka za trgovino, obrt in industrijo

je ostal približno na isti višini kot tekoči in znaša Din 2.088.040, to je 2.2 odst. celotnega proračuna. Omenjam pa, da so v tem poglavju predvideni le oni izdatki, ki so namenjeni neposrednemu pospeševanju teh gospodarskih panog, da je pa velik del izdatkov, od katerih imajo te panoge posredno ogromno koristi, vnesen v ostalih poglavjih. Ureditev cest, asanacija vasi, povečana gradbena dejavnost itd. pride v prid predvsem proračunu, občinskega in mestnega.

Finančni oddelek

izkazuje izdatkov Din 11.731.900, to je 12.8 odst., ki so za okroglo Din 1.000.000 manjši kot v tekočem proračunu. To zmanjšanje je predvsem iz proračuna za izvršitev programov, ki so v tem poglavju predvideni le oni izdatki, ki so nameščeni pri izvajanjem teh gospodarskih panog, da je pa velik del izdatkov, od katerih imajo te panoge posredno ogromno koristi, vnesen v ostalih poglavjih. Ureditev cest, asanacija vasi, povečana gradbena dejavnost itd. pride v prid predvsem proračunu, občinskega in mestnega.

Nadalje postaja vedno večja potreba, preskrbeti vsaj nanjnjene prehrano onesnimbom, brezposelnim, ujihovim dohodkom, posebno pa otrokom, ki so posebno v mestih in delavskih centrih pogostog izročenih najhujših bed in gladovanju. Mislim, da se sprito takih razmer ne smemo ustrasti, da bi izkoristili takih razmer, da storimo vse, kar je način način, da omogočimo svojemu bližnjemu vsaj gole prehrano. S tem bomo storili veliko uslužbo ne le delokupnemu človeštvu, temveč predvsem naši državi, ker sta pomanjkanje in lakota največja soraženja na vseh načinih.

Debata bo v plenarnih sejah

Banovemu poročilu je sledilo prav življeno odobrevanje, nato je pa ban prekinil sejo in so v odmoru člani banovinskega sveta na predlog g. Ivana Tavčarja.

Četudi v okrnjeni obliki, obstojati še da, da se omogoči čim širša akcija za pospeševanje brezposelnosti in da se omogoči

izboljšanje vseh življenskih pravil, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehrano in za pospeševanje

zdravstvenih in kulturnih pravil.

Način način, da se zmanjšajo potrebe za prehr

A. Učnare:

285

Dve siroti

Poma...

Drugi Indijanec se je zgrudil mrtev k tovarševemu truplju.

Zadnji Indijanec je samo še trenutek stal ves trd ob presenečenju, potem se je pa vrgel na tla, da bi našel v grmovju zavetisce pred nevidno karabinko.

Toda Rabusson je bil že pri njem in njegov nož se je zasadil do ročaja v grlo presenečenega divjaka, ki se sploh ni mogel braniti.

Potem se je pa obrnil Rabusson k ujeti ženi, jo prijele moč za roko in pogledal za seboj v grmovje, kjer jo je nameraval skriti.

Marjana je brez odpora sledila svojemu osvoboditelju, ne da bi ga vprašala, kdo je in kaj vse to pomeni.

Sele ko sta že dolgo bežala po gozdih in se preravali skozi goščo ter prispevali končno do težko dostopne voline v skalovju, si je Marjana opomogla od silnega presenečenja.

In ko jo je Rabusson pozval, naj sede na kamen, sam je pa sedel k njem nogam, je ogovorila neznana z drhtičnim glasom:

— Ne vem, kdo ste, niti ne vem, s kakšnim namenom... ste me privedli sem. Vem samo, da ste me rešili iz rok neizpravnih krvnikov... In zato določite, gospod, da se vam od srca zahvalim, da ste me rešili najhujšega, kar more zadeti žensko?

Rabusson je z radostjo poslušal drhtični glas mlade žene, ki ga ni spoznala. In zdaj, ko je stal pred njo, ki jo je še vedno vroče ljubil, je čutil, kako smešen je v svoji čudni obleki.

— Ah, — je dejal, — razumem, zakaj me niste takoj spoznali; kako bi me tudi mogli v taki obleki?

Marjana je zadrhtela. Zdela se ji je, da je ta glas nekoč že slišala. In poznano je vprašala:

— Ali ste Francoz?

— Da, — je odgovoril Rabusson.

In pogled se mu je ustavil na mladi ženi s tako čudnimi izrazom, glasno govorčim o njegovih čuvstvih, da je Marjana znova in še bolj zadrhtela.

Rabusson se pa ni mogel več premagovati, iztegnil je roke proti mladi ženi in vzkliknil ves v ognju:

— Jaz vas pa dobro poznam!... Vi ste... vi ste... Henrika Gerardova!

Pri tem imenu, ki je obujal v nji toliko bolestnih spominov in ki ga je slišala zdaj daleč od pozorišča usodnih dogodkov, je Marjana uprla pogled v neznančev obraz.

— O, pravite, da ste me nekoč že videli? — je dejala ginja. — Odškod poznate Henrika Gerardovo?

— To bi radi vedeli!... No, le dobro me poglede!... Najprej ste me videli na krovu ladje »Glorieux«... In tam, na krovu goreče ladje, sredi vaših prestrašenih in zbeganih družic, sem vas videl in... moje srce se je vnele za vas... Videli ste me na Louisiani, v kaznilnici, ko so se pripravljale poro-

ke kaznenek in ko sem upal, da postarem vaš mož... Videjeli ste me pozneje, ko ste se vkrcali v Louisiani na ladjo in ko sem mislil, da sem ločen od vas... za vedno... Ah, ne spoznate me, ker ker je postal seržant Rabusson potujoči lovec brez zavetiča, blodeč po gozdovih in prerijsah kot divjak, vedno sam s spominom na vas, ki ga ni nikoli zapustil, ki ga je strašno mučil in ki mu je bil kljub temu drag.

Da, poglejte me dobro, Henrika, pa boste vredeli, da sem tisti ubogi seržant Rabusson, ki ste nekoč zavrnili njegovo prošnjo in ki je obup napravil iz njega divjaka, obojenega živeti v gozdovih in prerijsah, dokler se ne zgrudi mrtev... v plen divjim zverem in pticam roparicam.

Marjana je ostromela od groze. Rabusson je pa globoko vzduhl in nadaleval:

— In vse to zato, ker je vas ubogi Rabusson blazno ljubil. In sanjal je o tem, da mu postanete družica za vse življenje... Ni se zmenil za to, kaj ste bili ali bolje rečeno kaj ste bili prej, kakor se je zdelo... kajti poslani ste bili v izgnanstvo. Hotel je vas vzeti in napraviti iz vas pošteno ženo. To bi se mu bilo tudi posrečilo, bog mi je priča, kajti ljubil lsem vas in vse bi bil storil za vas... Vse, kar je bilo nekoč bi bilo pozabljen; pripravil bi vam bil novo, čisto novo življenje in sicer zato...

Globoko ginja je Rabusson umolnil in si obriral z dlano debele solze, ki so mu bile pritekle iz oči. Potem je pa dobil njegov obraz naenkrat stroge, skoraj krute poteze; ustnice so se mu trpko stisnile.

Marjana je bila vsa iz sebe. Ni je bila groza te blazne ljubezni, ki jo je bila nekota razvrla v srcu ubogega moža, ne, smilil se ji je. In z besedami tipke hvaležnosti je hotela vsaj malo potolažiti ubogega seržanta, da bi lažje prenašal svoje gorne.

— Gospod, — je dejala z nežnim glasom, — to, kar sem slišala prav kar o vaši ljubezni do mene, mi nalaga še bolj vroča hvaležnost za vaš plemenit, požrtvovalni čin.

... In ker je bog odločil usodo naju obeh... ali me hočete... smatrati za svojo udano sestro, ki vam ostane vse življenje hvaležna dolžnica?

Ker Rabusson ni odgovoril, je Marjana nadalevala preprečevalno:

— Tisti, ki je postal moj mož, je najboljši in... najplemenitejši mož... Tudi on je hotel napraviti iz zavrnene, zaničevane ženske... pošteno ženo.

... In tako, gospod, če bo Previdnost hotela, da se poročnik d' Ovelles reši, kakor sem bila rešena jaz in da se iztrga iz rok lopovov, ki so naju napadli in ujeli, ste lahko prepričani, da bo priključil svojo hvaležnost moji in da vam bova oba vse življenje najhvaležnejša prijatelja.

Te laskave besede o njegovem temecu so zadele nesrečnega Rabussona naravnost v srce. Lubosumnost se je oglašila v njem z vso silo in obraz mu je spačila najhujša mržnja.

— Ah! — je vzkliknil, — poročnika d' Ovellesa so ujeli Sioux!

V L. NADSTROJPU
hiše »Evropa«, Gospodarska cesta št. 2, se odda takoj STANOVANJE, obstoječe iz 5 sob s kopalinico in pritiklinami. Stanovanje je popolnoma renovirano. — Pojasnila v isti hiši v pisarni hišne uprave, I. nadstropje. 763

LOCENKA
samostojna, želi poznanstva s srednjenoobraženim gospodom v stalin službi. — Cenj. dopuse na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Lepše življenje 764«.

STANOVANJE
dveh, oziroma treh sob, kuhične in pritiklin oddam s 1. majem (parket, vodovod, elektrika). — Rožna dolina, Cesta X, št. 25 (pod Rožnikom).

Zahvala
Podpisani Burnik Viktor, mehanik v Trebnjem, se javno zahvaljujem g. šef-primariju novomeške ženske bolnice g. dr. Zigi-Milanu Cervinku za uspešno izvršeni dve težki operaciji pri moji ženi Jožici, katero je etel sigurne smrti. Ravno tako se zahvaljujem osobju bolnice za vso požrtvovalnost in skrb, ki so jo izkazali ob težki bolezni moje žene ter veljav vsem največ premoženje.

Trebnje, dne 5. februarja 1934.

BURNIK VIKTOR in JOŽICA

Plaćilo gostačine, vodarine in kanalske pristojbine

za prvo in drugo četrletje 1934.

Po čl. 13 naredbe o proračunu mestne občine Ljubljanske (Službeni list kr. banske uprave Dravske banovinek z dne 19. julija 1933, št. 382/38 — naredba I.) sme mestna občina, če bi proračun za 1. 1934 ne bil pravočasno odobren, poslovati do odobritve z dvanaestinami v mejah proračuna za 1. 1933.

Na podstavi tega poziva mestno načelstvo vse lastnike hiš, da plačajo najpozneje do 15. februarja 1934 vodovodno naklado, gostačino in kanalsko pristojbino za prvo četrletje 1934 v izmeri kakor za 1. 1933.

Ce bi bil proračun tako pozno odobren, da ne bi bilo mogoče izdati plačilnih nalogov do 1. maja 1934, morajo lastniki hiš plačati te davčnine tudi za drugo četrletje, v izmeri kakor za leto 1933.

Ce bi se z novim proračunom te pristojbine spremenile, bo mestno knjigovodstvo razliko vpoštevalo pri plačilu davčnin za drugo, oziroma tretje četrletje.

Mestno načelstvo poziva lastnike hiš, da se teh rokov točno drže. Po 15. februarju, oziroma 15. maju, bo mestno načelstvo zaračunalo od vseh zaostalih davčin 5% zamudne obresti ter iztrjalo zaostanke z rubežem.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 30. januarja 1934.

Opr. št. 5858/34.

Družba: Jezero Zupančič Za »Narodno tiskarno«; Vran Jesersek — Za upravo in usmeritveni del usta: Oton Christov — Vas v Ljubljani

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Po spozki poti hitro navzdol — Stavsky se seznanil in oženi z dražestno Armando Severovo

Po dokončnem pobegu iz šole si je Sergej Stavsky z očetovo pomočjo uredil pisarno. To je bil skromen lokal v Rue Caumartin v IX. okraju med opero in cerkvijo de la Madelaine. En njen konec drži na vele boulvarje, drugi pa proti Rue de Clichy, od koder ni večdaleč do znatenega trga Pigalle in do vznosja Montmartra. To sta tudi dva okraja, na katera se je osredotočilo »delo mladega Staviskega v tistih letih. Do podrobnosti ni znano, vse pa kaže, da ni bilo dovolj vredno. Aleksandrovi pajdaji so se namreč ob tem času pojavljali v kavarnah in krčmah okrog vrat St. Denis. A ti kraji ob križišču velikih bulvarjev imajo po policijski fotografiji predvojnega Pariza svoj poseben pomen. Tam so bila nameč središča onih temnih elementov, ki so se preživljali

je, mu obeta v njegovih očeh možnost takega domačega ognjišča. Ima pa razmerje z mladim holandskim trgovcem, ki je baje blazno zaljubljen v njo. Toda to Staviskega ne more motiti. Vrgel je pogled na Armando

in mlada prodajalka je vsa vzplamela. Holandec je dobil v Amsterdam poslovilno pismo in Stavsky se je oženil.

Kdove, kakšne peklenske muke je moral preprečiti mlado dekle, ko je po stopoma spoznal, koga ima za moža. Sergej Alexander je govoril najprej o tem, da postane kabaretne umetnike. In res je hodil k zakotnemu učitelju petja, ki mu je vtepel v glavo tri kupiete in z njimi je Stavsky debutiral v Sal Wagram. Rezultat je bil po klavern. Ta premeteni komedijant življenja, ki je hladno sprejemal vse položaje, je dobil na odru strašno tremo, ni se znal ganiti in njegov poskus s petjem se je končal pri temperamentno občutnem viharjem življanja, kričanja in cepitanja. Špekulacija na lahko in prijetno gledališko karijero je bila torej pokopana, toda Stavsky je zavil v sivo zek in steklo v nosu, da izvira kozmično izzarevanje in soloh kaj krije v sebi stratosfera, kar bi mogla znanost s pridom porabit.

Zadnji tak vzorec hočeo vzeti v višini 24.000 m, kajti Američani so trdno preprečili, da se bodo lahko dvignili takov visoko. Zaenkrat se pripravljata na polet v stratosfero kapitan Stevens in major Kepner. Njuna haloga bo med drugim ugotoviti, kako se izpreminja temperatura do plasti do plasti stratosfere, od kod izvira kozmično izzarevanje in soloh kaj krije v sebi stratosfera, kar bi mogla znanost s pridom porabit.

Poročali smo že, da namerava Rusija sklicati mednarodni kongres za proučevanje stratosfere in v okviru kongresa bo organizirana mednarodna tekma stratosferskih balonov. Rusija zgradi za to tekmo nov stratosferski balon in ruski letalci hočajo doseči z njim višino 30 km.

Novi naskoki na stratosfero

Ameriško geografsko društvo in štab vojnega letalstva pripravlja nov polet v stratosfero. Katastrofa ruskega balona torej ni odvrnila znanstvenikov o novih poskusov prodrijeti v stratosfero in odkriti nove tajne prirode. Z denarno pomočjo letalske in fotografiske industrije v Ameriki hočajo izdelati trikrat večji balon, nego je bil ruski. Gondola bo dvakrat večja, da bodo lahko spravili v njo vse potrebne aparate in instrumente. S posebno napravo bodo lahko ameriški stratosferski letalci sprejemali med poletom v raznih višinah vzorce atmosfere.

Zadnji tak vzorec hočeo vzeti v višini 24.000 m, kajti Američani so trdno preprečili, da se bodo lahko dvignili takov visoko. Zaenkrat se pripravljata na polet v stratosfero kapitan Stevens in major Kepner. Njuna haloga bo med drugim ugotoviti, kako se izpreminja temperatura do plasti do plasti stratosfere, od kod izvira kozmično izzarevanje in soloh kaj krije v sebi stratosfera, kar bi mogla znanost s pridom porabit.

Poročali smo že, da namerava Rusija sklicati mednarodni kongres za proučevanje stratosfere in v okviru kongresa bo organizirana mednarodna tekma stratosferskih balonov. Rusija zgradi za to tekmo nov stratosferski balon in ruski letalci hočajo doseči z njim višino 30 km.

Španski kozorogi

V Španiji žive kozorogi v pogorju Sierra de Gredos blizu Madrida. Od alpskih se razlikujejo po obliki rogovja. Alpsi kozorogi imajo roge zavite enostavno nazaj, španski ima pa lepo zakrivljene od strani. Rogovje je z izpreminjanjem temperature do plasti stratosfere, od koder izvira kozorog, kar je planinski orel, ki lahko odnese v nedostopne pečine 7—8 kg težkega mladega kozoroga. Edina obramba kozorogov proti tem sovražnikom je beg, ki dela kozorog na njem 20 do 30 m dolge skoke.

Leta 1905 sta bili v tem pogorju samo dve majhni čredji kozorogov. Takratni španski kralj Alfons XIII. se je obrnil na lastnike zemljišč, naj bi mu preprečili lov na kozoroge. Čim je bila zavita enostavno nazaj, španski ima pa lepo zakrivljene od strani. Rogovje je z izpreminjanjem temperature do plasti stratosfere, od koder izvira kozorog, kar je planinski orel, ki lahko odnese v nedostopne pečine 7—8 kg težkega mladega kozoroga. Edina obramba kozorogov proti tem sovražnikom je beg, ki dela kozorog na njem 20 do 30 m dolge skoke.

Iz Hollywooda

— Koliko filmskih zvezd poznas, ki se niso bile ločene?

— Eno samo: Rin-tin-tina.

MLIN

oddam v najem v Bregani pri Jesenicu, Dolenjsko. — Pojasnila: Horvat, Bregana. 731

MLIN

na stalni vodi proda Dergan, Zidani most. 755

MESARJI-IZVOZNICARJI

Stroj za izdelavo ledu prodam. — Slik, Gornja Radgona. 754